

VLAAMSE GEMEENSCHAP

MINISTERIE VAN ONDERWIJS

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

STUDIERICHTING MUZIEK

MINIMUMLEERPLAN

ALGEMENE MUZIKALE VORMING

juli 1990

MINIMUMLEERPLAN ALGEMENE MUZIKALE FORMING

TEN GELEIDE

De basissopleiding die de AMV beoogt, moet resulteren in dezelfde graad van muzikaal-technische zelfstandigheid als in elk ander vak. Hoofddoel zijn de muzikale attitudes en vaardigheden die de leerling in de loop van de opleiding verwerft door goed gedoseerd onderwijs en regelmatig werk. Theoretische kennis is, als steun, noodzakelijk.

Per sectie en per graad bevat het leerplan de volgende rubrieken:

- A. Leerinhoud (met toelichtingen en aanbevelingen).
- B. Evaluatie.

I. DOELSTELLINGEN

Hoofddoelstelling is de ontwikkeling van de muzikale vermogens en het bevorderen van de musicceervreugde. Technische vaardigheid en technische kennis zijn daarvoor een absolute voorwaarde. Deze hebben betrekking op:

- gehoorvorming;
- zingvaardigheid;
- leesvaardigheid;
- schrijfvaardigheid;
- creativiteit.

II. DE GRADEN

Er zijn twee graden: de lagere en de hogere graad.

In de lagere graad is de studieduur bepaald op vier leerjaren voor de jongeren, op drie leerjaren voor de volwassenen.
In de hogere graad is de studieduur bepaald op drie leerjaren.

III. HET LEERPLAN ALS MINIMUMLEERPLAN

Het leerplan legt per graad en per leerjaar de minimale leerinhoud op die voor de groep (klas) haalbaar moet zijn. De leerinhoud is echter niet beperkend. Hij kan aangevuld en uitgebreid worden naar gelang de noodwendigheid en mogelijkheden van de groep (klas).

IV. EVALUATIE

Regelmatige toetsen en goed uitgebouwde examens zijn de instrumenten bij uitstek om de vorderingen te meten.

MINIMUMLEERPLAN ALGEMENE MUZIKALE FORMING / JONGEREN

LAGERE GRAAD

EERSTE JAAR

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

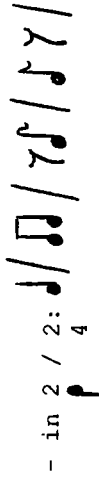
Binaire maatsoorten:

2 / 2 en 2 / 6
p 4 p. 8

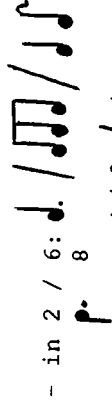
2. Ritme

Eenvoudige, convergente ritmische structuren in beide metra.

Convergente ritmische structuren samengesteld uit:

- in 2 / 2:

- in 2 / 6:

- Arsis- én thesis karakter gelijkberechtigten.
- Relatief moeilijke ritmen in combinatie met eenvoudige melodieën, en omgekeerd.

- in 2 / 6 : De punt naast de noot als telvullend element.

VERVOLG EERSTE JAAR

LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

II. MELODIE

- Intervallen in natuurlijk verband

- De stamtoonladder van Do.

Ervaren van de tonica als eindnoot.

Om tot de stamtoonladder van Do te komen, kan gebruik gemaakt worden van melodieën opgebouwd uit bitonische, tritonische, pentatonische en/of andere reeksen.

Oefeningen in solsleutel.

NOTATIE

Elementaire schrijftekens in verband met de leerstof

Tekens betr. duur, toonhoogte, dynamiek, vorm en articulatie i.v.m. de leerstof

Afzonderlijke oefeningen voor de schrijfvaardigheid, waarbij de leerlingen kunnen begrijpen wat ze schrijven (geen louter copieerwerk).

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

- a) te kiezen uit een repertoire van minimum 10 liederen en 10 thema's
- b) voor te bereiden:
1) een ritmische proef	} *
2) een te solfiëren proef	
- (* eventueel te verwerken in één proef
- c) a prima vista
- 1) een les waarin een ritmisch en een te solfiëren gedeelte verwerkt zijn
- 2) een ritmisch fragment

2. GEHOORPROEVEN

- a) algemeen: herkennen van muzikale elementen (die verband houden met de geziene leerstof)
- b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen: ritmisch(e) fragment(en)
- c) dictee

3. THEORIE

Toelichtingen en aanbevelingen

Bij voorkeur Oud-Nederlandse en hedendaagse volks- en volkse liederen.

Bij voorkeur van Vlaamse componisten.

Vorbereidingstijd: ca. één week.

Bij voorkeur uit de muziekliteratuur.

Met korte voorbereiding.

Stante pede (zonder enige toelichting)

Bij voorkeur met voorbeelden uit de muziekliteratuur, zowel vocale als instrumentale

TWEEDE JAAR

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

Ternaire maatsoort:

3 / 3
P 4

Gelijksoortige maatsoorten:
2 / 2 en 2 / 2 afleiden van 2 / 2
P 2 P 8 P 4

Binaire maatsoorten:

4 / 4 / C - 2 / 2 P - 2 / 2
P 4 P 2 P 8

2. Ritme

In alle metra:

- Nieuwe convergente ritmische structuren

In maten met als teleenheid:

In 2 / 6: / / / / / / / / / /

- Ritmische structuren waarin voorkomen: de trioool, de syncope, de punt naast de noot.

De trioool binnen de teleenheid.

De punt naast de noot als maatvullend en als teloverschrijdend element.

- koppelteken

P 8

VERVOLG TWEEDE JAAR

LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

II. MELODIE

- De grote (majeur-) tertstoonladders van Do, Fa, Sol.
- De stamtoonladder van la.
- De kleine (mineur-) tertstoonladders van la, re en mi.

Toonfuncties: tonica, leidtoon, dominant, mediant.

Uitbreiding van de toonladder(s) tot de gangbare vocale ambitus.

Intervallen:

- volledige assimilatie van grote en kleine secunde en terts;
- situeren van de andere intervallen.

Eolisch als uitgangspunt van mineur.

Oefeningen in solslautel.

Oefeningen in faslautel.

NOTATIE

Uitbreiding van de kennis van de tekens i.v.m. de leerstof.

Ook aanduidingen i.v.m. dynamiek, tempo en karakter.

B. EVALUATIE

1 ZANGPROEVEN

- a) te kiezen uit een repertoire van minimum 10 liederen en 10 thema's
- b) Voor te bereiden:
1) een ritmische proef	} (*)
2) een te solfiëren proef	
3) een te vocaliseren proef	
- (*) eventueel te verwerken in één proef
- c) a prima vista
- 1) een les waarin een ritmsich, een te solfiëren en een te vocaliseren gedeelte voorkomen
- 2) een melodisch fragment

2. GEHOORPROEVEN

- a) algemeen: herkennen van muzikale elementen die verband houden met de geziene leerstof.
- b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen: éénstemmige opgave
- c) éénstemmig dictee

Toelichtingen en aanbevelingen

Bij voorkeur Oud-Nederlandse en hedendaagse volks- en volkse liederen.
Bij voorkeur van Vlaamse componisten.

Vorbereidingstijd: ca. één week.

Bij voorkeur uit de muziekliteratuur.

Met korte voorbereiding.

Stante pede (zonder enige toelichting).

Bij voorkeur met voorbeelden uit de muziekliteratuur, zowel vocale als instrumentale.

id.

3. THEORIE

DERDE JAAR

LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

Binaire maatsoorten:

- met tweeledige splitsing:
 $\frac{4}{4}$ - $\frac{4}{4}$ / $\frac{4}{4}$
P 2 P 8
- met drieledige splitsing:
 $\frac{2}{6}$ / $\frac{4}{4}$
P. 4

Gelijksoortige maatsoorten:
- $\frac{4}{4}$ / $\frac{4}{4}$ en $\frac{4}{4}$ / $\frac{4}{4}$ afleiden van $\frac{4}{4}$ / $\frac{4}{4}$
P 2 P 8 P 4

- $\frac{2}{6}$ / $\frac{6}{6}$ afleiden van $\frac{2}{6}$ / $\frac{6}{6}$
P. 4 P. 8

Ternaire maatsoorten:

- met tweeledige splitsing:
 $\frac{3}{3}$ / $\frac{3}{3}$ - $\frac{3}{3}$ / $\frac{3}{3}$
P 2 P 8
- met drieledige splitsing:
 $\frac{3}{9}$ / $\frac{8}{8}$
P. 8

- $\frac{3}{3}$ / $\frac{3}{3}$ en $\frac{3}{3}$ / $\frac{3}{3}$ afleiden van $\frac{3}{3}$ / $\frac{3}{3}$
P 2 P 8 P 4

Eendelige maatsoorten met drieledige splitsing:

- $\frac{1}{3}$ / $\frac{3}{3}$ - $\frac{1}{3}$ / $\frac{3}{3}$
P. 8 P. 4

het concept van het tempo en het karakter is bepalend voor $\frac{3}{8}$ en $\frac{3}{4}$ als ternaire of eendelige maatsoort.

VERVOLG DERDE JAAR

LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

2. Ritme

- de gekende convergente en divergente ritmische structuren toepassen in de nieuwe metra.
- Ritmische structuren waarin voorkomen:
 - de duool;
 - de syncope en tegentijd.
- Omzetten naar groter en kleinere notenwaarden in gelijksoortige metra.
- De duool binnen de teleenheid.
- De regelmatige en de onregelmatige syncope, zowel binnen de maat als maatoverschrijdend.

II. MELODIE

- Grote en kleine tertstoonladders met meer dan één # of \flat .
- Kleine tertstoonladders waarin de VI en VII toontrappen zowel natuurlijk als verhoogd voorkomen.
- Vergelijking van de toongeslachten.
- De melodische wending (I)-VII-VI kan in dalende richting ook met verhogingen aangewend worden.
- Ervaren van de toonfuncties en hun onderlinge verhoudingen.
- De relaties tussen de hoofdtoontrappen.
- Chromatisme.
- #, \flat en \sharp als laddervreemde tekens.
- Toepassing van chromatische wendingen.
- Modulaties naar verwante toonaarden.

VERVOLG DERDE JAAR

LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

- Intervallen: volledige assimilatie van reine kwart, kwint en octaaf.

Oefeningen in sol- en fa-sleutel.

Sleutelwisseling: sporadisch, op natuurlijke wijze bepaald door de vorm.

NOTATIE

Nieuwe tekens i.v.m. de leerstof

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

a) te kiezen uit een repertoire van minimum 10 liederen en 10 thema's

b) voor te bereiden:

- 1) een ritmische proef
 - 2) een te solfiëren proef
 - 3) een te vocaliseren proef
 - 4) een lied
- (*) eventueel te verwerken in één proef

c) a prima vista

1) een les met te ritmeren, te solfiëren, te vocaliseren en op tekst te zingen fragmenten.

2) een melodisch-ritmsich fragment

2. GEHOORPROEVEN

a) algemeen: herkennen van muzikale elementen die verband houden met de geziene leerstof;

b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen: éénstemmig opgave;

c) tweestemmig dictee.

Toelichtingen en aanbevelingen

Bij voorkeur Oud-Nederlandse en hedendaagse volks- en volkse liederen.

Vorbereidingstijd: ca. één week.

Bij voorkeur uit de muziekliteratuur.

Met korte voorbereiding

Stante pede (zonder enige toelichting).

Bij voorkeur met voorbeelden uit de muziekliteratuur, zowel vocale als instrumentale.

Met alternerend ritmische en melodische wijzigingen.

Met één gegeven stem, bij voorkeur de bovenstem.

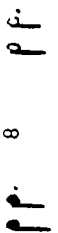

3. THEORIE

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metra

- Binaire maatsoort met drie ledige splitsing: $4 / 12$

 - Binaire maatsoort met tweeledige én drieledige splitsing: $2 / 5$

 - Ternaire maatsoort met tweeledige én drieledige splitsing: $7 : 3$

 - Gecombineerde (binair + ternair) maatsoort met tweeledige splitsing $5 / 5 (3 + 2) (3 + 2)$

 - Maatwisselingen:
 - Maatsoorten met gelijke teleenheid.
 - Maatsoorten met ongelijke teleenheid.
- eventueel ook $2 / 5$ en $2 (5)$

- is teleenheid
- De duur van de splitsing blijft ongewijzigd bv.
- De duur van de splitsing blijft ongewijzigd bv.

VERVOLG VIERDE JAAR

LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

2. Ritme

- De gekende convergente en divergente ritmische structuren toepassen in de nieuwe metra.
 - Ritmische structuren waarin voorkomen:
 - tweeëndertigste noten;
 - de triool over twee tellen;
 - de kwartool;
 - de kwintool.
- Omzetten naar grotere notenwaarden in gelijksoortig metrum.

II. MELODIE

- Grote en kleine tertstoonladders met meerdere wijzigingstekens.
 - Dorische en eolische modus.
 - Modulaties naar verder verwijderde toonaarden; enharmonie.
 - Intervallen: volledige assimilatie van de diatonische intervallen.
- Kennismaking met andere toongeslachten en -reeksen, in functie van de gebruikte literatuur.

Oefeningen in sol- en fa-sleutel.

NOTATIE

Nieuwe tekens i.v.m. de leerstof.

Passieve kennis i.v.m. de functie van de do-sleutels.

Basisprincipes van transpositie.

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

- a) te kiezen uit een repertoire van minimum 10 liederen en 10 thema's
- b) voor te bereiden:
- 1) een ritmische proef
 - 2) een te solfiëren proef
 - 3) een te vocaliseren proef
 - 4) een lied
- (*) eventueel te verwerken in één proef
- c) a prima vista
- 1) een les met te ritmeren, te solfiëren, te vocaliseren en op tekst te zingen fragmenten
 - 2) een op tekst te zingen fragment

2. GEHOORPROEVEN

- a) algemeen: herkennen van muzikale elementen (die verband houden met de geziene leerstof)
- b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen: tweestemmig opgave
- c) tweestemmig dictee
- d) thema-dictee

Toelichtingen en aanbevelingen

Voorbereidingstijd: ca. één week.

Bij voorkeur uit de muziekliteratuur.

Met korte voorbereiding.

Stante pede (zonder enige toelichting).

Eventueel herkennen van discant en bas van een meerstemmig fragment.
Met alternerend ritmische en melodische wijzigingen.

Liefst met verschillende timbres.

Noteren van een thema waarvan geen enkel gegeven bekend is.

ALGEMENE TOELICHTINGEN EN AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE EVALUATIE

De zangproeven en de ermede gepaard gaande technieken moeten alomvattend zijn:

Zowel het zingen op tekst, het vocaliseren als het zingen met notennamen moeten aan bod komen.
Bepaalde proeven kunnen met maatslag, met het aangeven van de tactus of vrij uitgevoerd worden.
In een zinvolle verhouding zullen zowel a capella als met begeleiding uit te voeren opgaven voorkomen.
In bepaalde gevallen is het eveneens aan te raden de leerlingen een partij met (piano)begeleiding te bezorgen.

De gehoorproeven dienen ruim opgevat te worden:

Het herkennen van muzikale parameters, het vergelijken van notatie en klankbeeld en het dictee (het noteren van een herkend gegeven) zijn de basiselementen waaraan het auditief vermogen van de leerling kan getoetst worden.

Naargelang de opgave kan het 'relatieve' in aanmerking komen voor een correct antwoord.

Voorbeelden uit de muziekliteratuur verdienen steeds aanbeveling.

Teneinde niet in een éénzijdig 'systeem' te vervallen, vermijdt men best het uitsluitend aanwenden van:

- thetische fragmenten
- het middenregister
- de piano
- luide dynamiek
- trage tempi.

MINIMUMLEERPLAN ALGEMENE MUZIKALE VormING/VOLWASSENEN

EERSTE JAAR

LAGERE GRAAD

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

Binaire maatsoorten:

2 / 2 - 2 / 6 - 4 / 4 / C
4 4 8 4

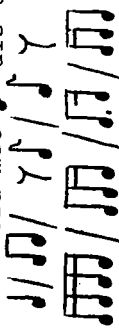
Ternaire maatsoort:

3 / 3
4

2. Ritme

Eenvoudige, convergente ritmische structuren in:

- de metra met als teleenheid:

- Arsis- én thesis karakter gelijkberechtigten
- Relatief moeilijke ritmen in combinatie met eenvoudige melodieën, en omgekeerd

- 2 / 6 : 8 : de punt naast de noot als tellend element

- 8 / 4

- In 3 (3) en 2 (6): de punt als maatvullend element.

TWEEDE JAAR

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

Binaire maatsoorten:

- met tweeledige splitsing:

2 / 2 / ♪ - 2 / 2
♩ 2 ♩ 8

gelijksoortige metra:

2 / 2 - 2 / 2 afleiden van 2 / 2
♩ 2 ♩ 8 ♩ 4

- met drieledige splitsing:

2 / 6
♩. 4

2 / 6 afleiden van 2 / 6
♩. 4 ♩. 8

Ternaire maatsoort:

- 3 / 3 - 3 / 3
♩ 8 ♩ 2

3 / 3 - 3 / 3 afleiden van 3 / 3
♩ 8 ♩ 2 ♩ 4

Eéndelige maatsoorten:

- met drieledige splitsing:
1 / 3 - 1 / 3
♩. 8 ♩. 4

Het concept van het tempo en het karakter is
bepalend voor 3 en 3 als ternaire of ééndelige
8 4
maatsoort.

VERVOLG TWEEDE JAAR

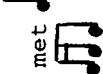
LEERINHOUD

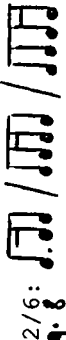
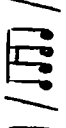

Toelichtingen en aanbevelingen

2. Ritme

In alle metra:

- Nieuwe convergente ritmische structuren:
- Ritmische structuren waarin voorkomen: de trioool, de syncope, de punt naast de noot.

- In maten met als tel-eenheid:

- In 2/6: / /

De trioool binnen de teleenheid.
De regelmatige syncope over 2 tellen (niet in 2 / 6)

 8

De punt naast de noot als teloverschrijdend element.

II. MELODIE

- Intervallen:
Volledige assimilatie van grote en kleine secunde en tert, van reine kwart, kwint en octaaf
- De kleine tert (mineur) tonaliteit:
 - de stamtoonladder van la
 - de kleine tertstoonladders van la, re, mi

- eolisch als uitgangspunt van mineur

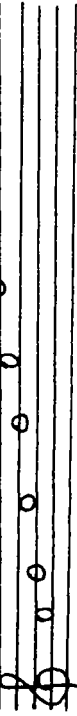
VERVOLG TWEEDE JAAR

LEERINHOUD

Grote en kleine tertstoonladders met meer dan één # of b

Toelichtingen en aanbevelingen

notatie mineurtoonladder: (♯) 0 (♯) 0 - 0 -

(de melodische wending (I)-VII-VI kan in dalende richting ook met verhogingen aangewend worden)

Vergelijking van de toongeslachten

- Ervaren van de toonfuncties en hun onderlinge verhoudingen.

- Praxis (oefeningen) in sol- en fasleutel.

Sleutelwisseling: sporadisch, op natuurlijke wijze bepaald door de vorm.

NOTATIE

Uitbreiding van de kennis van de tekens i.v.m. de leerstof.

- Ook aanduidingen i.v.m. dynamiek, tempo en karakter.

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

- a) te kiezen uit een repertoire van minimum 10 liederen en 10 thema's
- b) voor te bereiden:
- 1) een ritmische proef
 - 2) een te solfiëren proef (*)
 - 3) een te vocaliseren proef
 - 4) een lied
- c) a prima vista
- 1) een les met te ritmeren, te solfiëren, te vocaliseren en op tekst te zingen fragmenten
 - 2) een melodisch fragment

(*) eventueel te verwerken in één proef

2. GEHOORPROEVEN

- a) algemeen: herkennen van muzikale elementen die verband houden met de geziene leerstof.
- b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen: éénstemmig opgave
- c) tweestemmig dictee

Toelichtingen en aanbevelingen

Bij voorkeur Oud-Nederlandse en hedendaagse volks- en volkse liederen.

Vorbereidingstijd: ca. één week.

Bij voorkeur uit de muziekliteratuur.

Met korte voorbereiding.

Stante pede (zonder enige toelichting).

Bij voorkeur met voorbeelden uit de muziekliteratuur, zowel vocale als instrumentale.

Met alternerend ritmische en melodische wijzigingen.

Met één gegeven stem.

3. THEORIE

DERDE JAAR

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

Binaire maatsoorten:

- met tweeledige splitsing:

$\frac{4}{4} - \frac{4}{4}$
P 2 P 8

- met drieledige splitsing:

$\frac{4}{12}$
P. 8

- met tweeledige én drieledige

splitsing: $\frac{2}{5}$
P.P 8

Ternaire maatsoorten:

- met drieledige splitsing:

$\frac{3}{9}$
P. 8

- met tweeledige én drieledige

splitsing: $\frac{3}{7}$
P.P.P 8

Gecombineerde maatsoort
(binair en ternair)

- met tweeledige splitsing:

$\frac{5}{5} (3 + 2)$ (3 + 2)
P 4 P P 4 4

Gelijksoortige maatsoorten:

$\frac{4}{4} - \frac{4}{4}$ afleiden van $\frac{4}{4}$
P 2 P 8 P 4

ook: $\frac{2}{5}$ en $\frac{2}{5}$

P.P 8 P.P 4

VERVOLG DERDE JAAR

LEERINHOUD

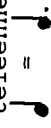
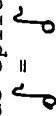
Toelichtingen en aanbevelingen

Maatwisselingen:

- maatsoorten met gelijke tel-eenheid

- maatsoorten met ongelijke tel-eenheid

mogelijkheden:

- de duur van de teleenheden blijft ongewijzigd, bv.
- de duur van de splitsing blijft ongewijzigd, bv.

2. Ritme

- De gekende convergente en divergente ritmische structuren toepassen in de nieuwe metra.

- omzetten naar grotere en kleinere notenwaarden in gelijksoortige metra.

Ritmische structuren waarin voorkomen:

- de duool
- de regelmatige en onregelmatige syncope

- de duool binnen de teleenheid
- de regelmatige en de onregelmatige syncope, zowel binnen de maat als maatoverschrijdend.

- tweëndertigste noten
- de triool over 2 telien
- de kwartool en de kwintool

VERVOLG DERDE JAAR

LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

II. MELODIE

- Intervallen:

Volledige assimilatie van de diatonische intervallen

- Tonaliteit:

Grote en kleine tertstoonladders met meerdere wijzigingstekens.

Eolische en dorische modus

Modulaties naar verwante en verder verwijderde toonaarden

Enharmonie

Chromatisme

Transpositie (basisprincipes)

Kennismaking met andere toongeslachten en -reeksen, in functie van de gebruikte literatuur.

De relaties tussen de hoofdtoontrappen

als laddervreemde tekens

Toepassing van chromatische wendingen.

Praxis (oefeningen) in sol- en faseleutel

Nieuwe tekens i.v.m. de nieuwe leerstof

Passieve kennis i.v.m. de functie van de ut-sleutels.

NOTATIE

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

a) te kiezen uit een repertoire van minimum 10 liederen en 10 thema's

b) voor te bereiden:

- 1) een ritmische proef
- 2) een te solfiëren proef
- 3) een te vocaliseren proef
- 4) een lied

c) a prima vista

- 1) een les met te ritmeren, te solfiëren, te vocaliseren en op tekst te zingen fragment

2. GEHOORPROEVEN

a) algemeen: herkennen van muzikale elementen (die verband houden met de geziene leerstof)

b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen: tweestemmig opgave

c) tweestemmig dictee

d) thema-dictee

Toelichtingen en aanbevelingen

Vorbereidingstijd: ca. één week.

Bij voorkeur uit de muziekliteratuur.

Met korte voorbereiding.

Stante pede (zonder enige toelichting).

(*) eventueel te verwerken in één proef

Eventueel herkennen van discant en bas van een meerstemmig fragment.

Met alternerend ritmische en melodische wijzigingen.

Liefst met verschillende timbres.

Noteren van een thema waarvan geen enkel gegeven bekend is.

ALGEMENE TOELICHTINGEN EN AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE EVALUATIE

De zangproeven en de ermede gepaard gaande technieken moeten alomvattend zijn:

Zowel het zingen op tekst, het vocaliseren als het zingen met notennamen moeten aan bod komen.

Bepaalde proeven kunnen met maatslag, met het aangeven van de tactus of vrij uitgevoerd worden.

In een zinvolle verhouding zullen zowel a capella als met begeleiding uit te voeren opgaven voorkomen.

In bepaalde gevallen is het eveneens aan te raden de leerlingen een partij met (piano)begeleiding te bezorgen.

De gehoorproeven dienen ruim opgevat te worden:

Het herkennen van muzikale parameters, het vergelijken van notatie en klankbeeld en het dictee (het noteren van een herkend gegeven) zijn de basiselementen waaraan het auditief vermogen van de leerling kan getoetst worden.

Naargelang de opgave kan het 'relatieve' in aanmerking komen voor een correct antwoord.

Voorbeelden uit de muziekliteratuur verdienen steeds aanbeveling.

Teneinde niet in een éénzijdig 'systeem' te vervallen, vermijdt men best het uitsluitend aanwenden van:

- thetische fragmenten
- het middenregister
- de piano
- luide dynamiek
- trage tempi

HOGERE GRAAD

EERSTE JAAR

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

- ternaire maatsoorten met twee- en 3 / 7
drieledige splitsing **PPP 8**
- Gecombineerde maten: 6 / 6 (3 + 3) (3 + 3)
P 8 P P P P
- Overeenkomstige maatsoorten

Ook in de volgorde: **PPP./PPP**

Ook 6 / 6
P 4

- Maatsoorten met een gelijk aantal tijden en verschillende splitsing (twee- en drieledig)
bv. 2 / 2 en 2 / 6 - 3 / 3 en 3 / 9
P 4 P. 8 P 2 P. 4

2. Ritme

- Buitengewone ritmische figuren:
sextool, septimool

II. MELODIE EN TONALITEIT

- modaliteit:
 - frygisch, lydisch, mixolydisch
 - intervallen:
 - diatonische en chromatische
 - samengestelde
 - drieklanken en omkeringen
- o.m. in volksliederen
 - zowel in melodie als in samenklank

III. ALGEMENE MUZIEKLEER (*)

- geluidsleer:
 - ontstaan en voortplanting van het geheel
 - eigenschappen van de klank
- letterbenamingen en oktaafreeksen
- abbreviatuur
- vocale partituur

(*) (hiermede in verband: notatie, terminologie, tekens en symbolen)

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

a) repertoire:

te kiezen uit het geziene vocale (liederen, koorfragmenten) en instrumentale (thema's orkestfragmenten) repertoire

b) voor te bereiden:

1) een ritmische proef	} (*)
2) een te vocaliseren proef	
3) een te solfiëren proef	
4) een lied	
- (*) (eventueel te verwerken in één proef)

c) prima vista

- 1) een les met te ritmeren, te vocaliseren, tesolfiëren en op tekst te zingen fragmenten
- 2) een thema en een lied (fragment)

Toelichtingen en aanbevelingen

bij voorkeur uit de eigen muziekliteratuur

bij voorkeur uit de muziekliteratuur

met korte voorbereiding

stante pede (zonder enige toelichting)

2. GEHOORPROEVEN

- a) algemeen: herkennen van muzikale elementen
(die verband houden met de geziene leerstof)
- b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen:
tot tweestemmig
- c) dictee: één- tot tweestemmig
- d) thema-dictee

discant uit vocaal of instrumentaal werk

3. THEORIE

meer gericht naar praktische oefeningen dan
naar definities en opsommingen

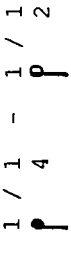
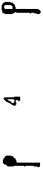
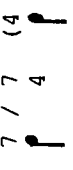

TWEEDE JAAR

A. LEERINHOUD

Toelichtingen en aanbevelingen

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

- metra:
 - . ternaire maatsoort met twee- en drieledige splitsing
 - . ééndelige maatsoorten:
 - 1 / 1 - 1 / 1
 - 4 / 4
 - . gecombineerde maatsoort
 - 7 / 4 (4 + 3)
 - 4 / 4 (4 + 3)
 - 4 / 4
- hemiool
 - vooral in combinatie met andere maatsoorten
 - met als teleenheid

2. Ritme

- niet-metrische structuren:
 - . met afwisseling van twee- en drieledige tellen
 - . Gregoriaans
 - vb. (/) enz.
 - of (/) enz.

II. MELODIE EN TONALITEIT

- anhemitonische pentatoniek
- Gregoriaans
- Oosteuropes toongeslacht:
zigeuner- en Roemeense toonladder
- aanverwante toonsoorten
- sierklanken en omkeringen

III. ALGEMENE MUZIEKLEER (*)

- oktaverende en transponerende instrumenten
- orkestpartituur
- transpositie (schriftelijk)
- versieringen

(*) (hiermede in verband: notatie, terminologie, tekens en symbolen)

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

a) repertoire:

te kiezen uit het geziene vocale (liederen, koorfragmenten) en instrumentale (thema's, orkestrfragmenten) repertoire

b) voor te bereiden:

- 1) een ritmische proef
 - 2) een te vocaliseren proef (*)
 - 3) een te solfiëren proef
 - 4) een lied
- (*) eventueel te verwerken in één proef

c) a prima vista

- 1) een les met te ritmeren, te vocaliseren, te solfiëren en op tekst te zingen fragmenten
- 2) een thema en een lied(fragment)

2. GEHOORPROEVEN

a) algemeen: herkennen van muzikale elementen (die verband houden met de geziene leerstof)

b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen: tot driestemmig

c) dictee: één- tot tweestemmig

d) thema-dictee:

bas uit vocaal of instrumentaal werk

Toelichtingen en aanbevelingen

bij voorkeur uit de eigen muziekliteratuur

bij voorkeur uit de muziekliteratuur

met korte voorbereiding

stante pede (zonder enige toelichting)

3. THEORIE

I. METRUM EN RITME

1. Metrum

- polymetriek

2. Ritme

- polyritmiek
- mensurale tekens:
maxima, lunga, brevis, semibrevis..
- in diverse verhoudingen tot de hedendaagse notatie

II. MELODIE EN TONALITEIT

- vrije tonaliteit, bitonaliteit, atonaliteit
- micro-intervallen
- kwintencirkel
- melodisch

III. ALGEMENE MUZIEKLEER (*)

- summier overzicht van het muziekschrift: van Gregoriaans tot grafische notatie
- elementaire begrippen over stemming
- vijfklanken (dominant none-akkoord)
- (*) hiermede in verband; notatie, terminologie, tekens en symbolen.

B. EVALUATIE

1. ZANGPROEVEN

a) repertoire:

te kiezen uit het geziene vocale (Gregoriaans, liederen, koorfragmenten) en instrumentale (thema's, orkestfragmenten) repertoire

b) voor te bereiden:

- 1) een ritmische proef
 - 2) een te vocaliseren proef (*)
 - 3) een te solfiëren proef
 - 4) een lied
- (*) (eventueel te verwerken in één proef)

c) a prima vista

(1) een les met te ritmeren, te vocaliseren, te solfiëren en op tekst te zingen fragmenten

(2) een thema en een lied (fragment)

2. GEHOORPROEVEN

a) algemeen: herkennen van muzikale elementen (die verband houden met de geziene leerstof)

b) controle op het innerlijk voorstellingsvermogen tot vierstemmig

c) dictee: één- tot driestemmig

d) thema dictee

toelichtingen en aanbevelingen

bij voorkeur uit de eigen muziekliteratuur

bij voorkeur uit de muziekliteratuur

met korte voorbereiding

middenstem uit vocaal of instrumentaal werk

3. THEORIE

ALGEMENE TOELICHTINGEN EN AANBEVELINGEN BETREFFENDE DE EVALUATIE

De zangproeven en de ermede gepaard gaande technieken moeten alomvattend zijn:

Zowel het zingen op tekst, het vocaliseren als het zingen met notennamen moeten aan bod komen. Bepaalde proeven kunnen met maatslag, met het aangeven van de tactus of vrij uitgevoerd worden. In een zinvolle verhouding zullen zowel a capella als met begeleiding uit te voeren opgaven voorkomen. In bepaalde gevallen is het eveneens aan te raden de leerlingen een partij met (piano)begeleiding te bezorgen.

De gehoorproeven dienen ruim opgevat te worden:

Het herkennen van muzikale parameters, het vergelijken van notatie en klankbeeld en het dictee (het noteren van een herkend gegeven) zijn de basiselementen waaraan het auditief vermogen van de leerling kan getoetst worden.

Naargelang de opgave kan het 'relatieve' in aanmerking komen voor een correct antwoord.

Voorbeelden uit de muziekliteratuur verdienen steeds aanbeveling.

Teneinde niet in een éénzijdig 'systeem' te vervallen, vermijdt men het best het uitsluitend aanwenden van:

- thetische fragmenten
- het middenregister
- de piano
- luidе dynamiek
- trage tempi